

Lezen: Matteüs 1:1-6 en Jozua 2

Beste mensen, lieve gasten,

Gebroken kerstballen in de stamboom van Jezus. Dat is waar we naar kijken en bij stilstaan deze adventstijd. Hoe gaat onze God om met mensen? Met jou? Hoe kijkt hij naar jouw leven? Juist ook in de donkere momenten? We kijken naar Rachab.

...

Slide 2 Wie is Rachab?

Slide 2a Een hoer

Rachab is in de eerste plaats een hoer. Een prostituee. Ze woont op de wallen van Jericho, een stad in Kanaän. En de bijbel maakt het niet mooier dan het is. Ze wordt ook verderop in de bijbel genoemd. Een paar keer in het Nieuwe Testament. En ook daar is het steeds een vast woordpaar: Rachab, de hoer.

Nou, lekker als je zo bekend staat. Ze woont dan ook op de muur. Ze woont aan het randje van de samenleving van Jericho. Ze hoort er eigenlijk niet helemaal bij. Ze wordt misschien getolereerd. En is wellicht goed voor de economie. Maar dat ze zo op de rand woont, dat komt omdat ze volgens de inwoners op de rand leeft. De rand van het betamelijke.

Slide 2b Een vrouw

Vrouwen van nu zijn geëmancipeerd. Ze horen er over het algemeen helemaal bij. Al hebben ze misschien nog niet de topfuncties in het bedrijfsleven. Een glazen plafond, lagere salarissen. Er *in de praktijk* nog wel wat discriminatie van vrouwen. *In principe* horen ze er bij.

Nou, dat was toen wel anders. In principe hoorde je er niet bij. En in de praktijk al helemaal niet. Vrouwen deden er niet toe, hadden geen invloed, geen eigen stem, geen eigen ik. Onbelangrijke wezens, die het werk moesten doen, terwijl de mannen oorlog voerden of in de poort zaten. Vrouwen werkten op het land. Zij deden de vuile klusjes. Niet meegeteld bij volkstellingen. Ze waren niet veel meer dan slaven.

Slide 2c Een heiden

In de ogen van Israël, dat straks het land Kanaän gaat veroveren. En als eerste Jericho. In de ogen van de Israëlieten is Rachab ook nog eens een heiden. Een minderwaardig mens, omdat ze niet bij hun volk hoort. Heidenen hoorden er niet bij, werden met de nek aangekeken. Het plan was zelfs om de heidenen van Kanaän uit te roeien. Dat is hard. Maar in die tijd werkte dat zo. Het is doden of gedood worden. Minder, minder, minder. Dat gaan we regelen. Zo was het in de tijd van de intocht. Kijk, God had daar toen zijn reden voor. De volken in Kanaän waren echt godslasterlijk. De maat was vol in zijn ogen. Met ogen van nu daar naar kijken roept vragen op. En daar wil ik het best nog eens over hebben. Het gaat er nu om hoe de Joden in die tijd tegen heidenen aankeken. Niet als potentiële bekeerlingen. Maar als reële bedreiging.

Een heiden is onrein. Daar moet je je maar niet te veel mee inlaten. Die moet je buitensluiten. Een heiden is een potentieel gevaar. Iedereen die niet bij de Joden hoort is in principe een vijand. Een bedreiging.

...

Dus deze vrouw heeft *alles* tegen. Driedubbel niets is ze. Niks waard. Een onreine, heidense vrouw. Een hoer. Aan de rand van de samenleving in haar eigen stad. Laat staan voor het volk Israël. Die kunnen toch helemaal niets met haar. Een vrouw waar je zo ver mogelijk vandaan wilt blijven.

...

Maar goed, twee verkenneren uit Israël komen in Jericho. Vlak voor de poorten dicht gaan. Als vermoeide reizigers vermomd die op zoek zijn naar een slaappleats. En ze rollen in bed in de 'herberg' van Rachab. Een slimme zet: zo vallen ze niet op en in een bordeel krijg je misschien veel informatie los. Je hebt in ieder geval goed zicht op de stad en de vesting.

En toch worden ze opgemerkt. Soldaten komen bij Rachabs etablissement. En sommeren de uitlevering van de twee spionnen. En dan gebeurt er iets opvallends. Want Rachab levert ze niet uit! Rachab blijkt iemand, bij wie je niet op de buitenkant moet afgaan. Zoals je in feite niemand op het eerste gezicht kunt beoordelen.

Slide 3 Wie is Rachab in Gods ogen

Slide 3a Een vrouw

Ze is een vrouw. Een mens. Bijna zou je dat vergeten. En God houdt van mensen. Ze zijn belangrijk voor hem. De God van de bijbel is gericht op een relatie met mensen. En zo ziet hij Rachab dus allereerst. Ze kan nog zoveel fout doen in haar leven. En God weet dat ook wel. Ze wordt in de bijbel niet voor niets Rachab de hoer genoemd. Dus God weet dat ook wel. En toch prikt hij door haar gedrag heen. Hij loopt niet stuk op het feit dat ze zich prostitueert. Hij kijkt verder dan haar buitenkant van een vrouw op de rand. Een heiden. Zonder oordeel komt God naar haar toe. Hij ziet haar als iemand, die hij kan gebruiken in zijn plannen. En dat zijn prachtige plannen. Want God wil de wereld redden van de ondergang. Hij wil verder met mensen. Dat is zijn plan. Daar werkt hij aan, heel de bijbel door. En Rachab krijgt daar een plek in.

Slide 3b Een gelovige vrouw

Een heel eind verderop in de bijbel. Daar wordt Rachab aangehaald als een voorbeeld! Kun je nagaan. Deze vrouw, deze prostituee. Ze wordt in Gods woord ons tot voorbeeld gesteld. Een voorbeeld van geloof.

Slide Hebrëeën 11³¹ Door haar geloof ontving de hoer Rachab de verkenneren gastvrij in haar huis en is ze niet met de ongehoorzame bewoners van haar stad omgekomen.

God spreekt dus zeer positief over haar. En het *is* ook positief! Rachab heeft God nooit ontmoet. Is nooit met hem in aanraking geweest. Ze heeft alleen verhalen over hem gehoord. Over zijn macht. Over de doortocht door de Rietzee. En over de hulp die God zijn volk gaf toen ze aangevallen werden. En ze is daar bang door geworden. Wat moet dat niet voor God zijn!? Maar die angst heeft haar niet verlamd. Maar heeft haar overtuigd. Bij die God moet ik zijn!! Ze gelooft in die God. Ze gelooft dat Israël straks Kanaän gaat veroveren. Met behulp van die God. En daar wil ze bij zijn.

Slide 3c Een vrouw die doet

En dus helpt ze de verkenners. Ze liegt de soldaten voor. En helpt de spionnen over de muur. Ook daarin wordt ze verderop in de bijbel tot voorbeeld gesteld.

Slide Jakobus 2²⁵ Werd niet ook Rachab, de hoer, rechtvaardig verklaard om wat ze deed, toen ze de verkenners ontving en langs een andere weg liet vertrekken?

Ze handelt uit geloof. En dat is haar redding.

Want als ze later het koord, waarlangs de verspieders naar beneden gaan, uit haar raam laat hangen. Dan overleeft zij de aanval van Gods volk op Jericho. Ja, niet alleen zij, maar ook haar familie. Iedereen die bij haar in haar huis is. Fantastisch is dat. Zij is ook voor haar familie tot redding. Zo kan het gaan als je gelooft. Ze zullen Rachab misschien voor gek hebben verklaard. Zo van: komt er nog wat van? Waar blijft die redding dan? Maar Rachabs geloof betekent letterlijk het leven voor haar familie. Door haar geloof overleeft ze niet alleen zelf. Maar is ze ook tot zegen, tot heil, tot geluk van haar verwanten.

En daar komt nog iets bij. Want als de verspieders bij legerleider Jozua vertellen wat ze meegemaakt hebben. Dan reageert Jozua: de HEER heeft ons het hele land in handen gegeven. Jozua wordt enorm bemoeidigd door Rachabs bijdrage. En dan moet je weten: het volk Israël heeft al eerder op het punt gestaan om Kanaän in te nemen. Toen mislukte het, omdat het volk bang was. Zonder vertrouwen. Maar nu krijgt Gods volk les in vertrouwen van een hoer. Rachab. En zo is ze van groot belang voor de voortgang van Gods plannen.

...

Later, als Rachab gered is, wordt ze Joods. En ze trouwt. En uit haar nageslacht wordt met Kerst Jezus geboren. De Messias. Rachab krijgt een ereplaats in de stamboom van Jezus. En zo is haar geloof van diepe betekenis. Voor heel de wereld.

Slide 4 Wie ben jij?

Slide 4a God houdt van je

Ik weet niet wie je bent. Zeker als je te gast bent vandaag in de Simonstraat. Ik weet niet van je geheimen. Van je zwaktes. Van je verleden. Van je rotte karaktertrekken. Ik kan hooguit op de buitenkant af gaan.

God kent je wel. Hij weet van jouw verkeerde dingen. En toch houdt hij van je. Mens. Hij houdt van je. Of je nu altijd in de kerk komt. Of voor het eerst hier binnenloopt. Hij houdt van je.

Slide 4b God kan je gebruiken

En God kan je ook gebruiken. Hij kon zelfs Rachab gebruiken. Die het zo bont maakte, dat ze eigenlijk bij niemand hoorde. God zocht haar op. En wilde haar gebruiken. Hij zag haar geloof. En dat maakt dat alles anders werd.

God kan ook jou gebruiken. Zoals je hier bent in de kerk. Al kun je dat bijna niet geloven. God wil je redden van de dood. Wil je leven geven. Als je ontzag hebt voor hem. En meer wil weten van zijn reddingsplan. Dan staat Gods hart voor je open. En dan wil hij via jouw misschien nog wel veel meer mensen in je omgeving bereiken.

Want deze wereld stort straks in. Zoals ook Jericho. Maar wie op God vertrouwt, die wordt gered. Die wordt gelukkig voor altijd. Dat is wat God belooft.

Slide 4c God is op zoek naar jou!

God is op zoek naar jou. Zoals hij Rachab zocht. En dan maakt het niet uit wie je bent. Of wat je hebt uitgevreten. Ik denk dat we allemaal wel zwarte bladzijden in ons leven hebben. En die kleuren misschien ons leven nog wel. Je moet niet denken dat degene naast je in de bank of vooraan op de kansel beter is dan jij. Maar dit is de boodschap van vandaag: als je gelooft dat God je kan helpen. Dan doet dat er allemaal niet toe. Want God laat je opnieuw beginnen. Telkens weer.

...

Slide Plaatje kerstbal

Als je straks thuis je kerstboom versiert. En elke keer weer als je er naar kijkt als het klaar is. Vergeet dan niet het verhaal van Rachab. Aan Gods boom is plek voor gebroken kerstballen. Voor verbrande slingers. Voor kapotte verlichting.

God zocht Rachab. Omdat hij zijn boom met haar wilde versieren. En zo is God ook op zoek naar jou.

Amen